

Fazy towarzyszące seksualnemu krzywdzeniu dzieci

W analizie psychologicznej zjawiska przemocy seksualnej coraz więcej uwagi poświęca się sekwencji zdarzeń zachodzących w najbliższym otoczeniu dziecka, wywołanych aktami jego seksualnego krzywdzenia. Jest to szczególnie istotne dla diagnozy, terapii i profilaktyki. Daje wgląd w wewnętrzny dramat dziecka, z którym przychodzi mu się w samotności zmagać.

W oparciu o bezpośrednie relacje molestowanych dzieci A. Widera-Wysoczańska (za: S. Tucholska 1999) zrekonstruowała przebieg zdarzeń towarzyszących seksualnemu krzywdzeniu dziecka w rodzinie. Sekwencje działań dają się uporządkować w pięć faz.

Faza pierwsza to uwodzenie dziecka zmierzające do jego uzależnienia. Obejmuje czynności wzbudzające zaangażowanie emocjonalne i czyniące dziecko zależnym od osoby starszej. Zniewolenie i uległość młodszego dorosły osiąga bądź przemocą fizyczną, bądź też korzystając z metod emocjonalnego uwodzenia. Zachowanie erotyczne może być tu prezentowane jako swoista zabawa, gra czy edukacja seksualna.

W fazie drugiej sprawca podejmuje czynności seksualne przechodząc od dotykania dziecka przez ubranie, pieszczenie jego nagiego ciała aż do różnych form współżycia seksualnego.

Trzecia faza nazywana jest fazą sekretu. Chodzi w niej o utrzymanie w tajemnicy zachowań i czynów. Całe postępowanie sprawcy zmierza do uczynienia z dziecka milczącego współnika zdarzeń. Dorosły osiąga to przez wzbudzenie w dziecku poczucia zagrożenia i lęku związanego z odtajnieniem bądź też przez zapewnienie mu profitów za dokonywanie na nim czynów nierzędnych.

Faza czwarta to ujawnienie aktów przemocy. Należy jednak zdawać sobie sprawę, że większość czynów lubieżnych nie zostaje ujawniona przez ofiarę. Część z nich wychodzi na jaw na skutek przypadkowego wykrycia przez osoby trzecie lub po wystąpieniu skutków przemocy.

W literaturze zwraca się uwagę na zjawisko kryzysu ujawnienia, który jest pochodną zburzenia iluzji dobrej i bezpiecznej rodziny. Z doświadczeń klinicznych wynika, że ujawnienie przemocy seksualnej często pociąga za sobą negatywne reakcje otoczenia w stosunku do ofiary: złość na pokrzywdzonego, brak wiary w jego słowa, dążenie do pomniejszania skali jego cierpienia i zaprzeczaniu wpływów czynów lubieżnych na jego życie.

Piąta faza występuje po odkryciu seksualnego krzywdzenia dziecka i wymaga zajęcia stanowiska przez członków rodziny wobec ujawnionych faktów. Może to z jednej strony budzić konflikt lojalności między sprawcą a ofiarą, a z drugiej budzić wstyd i lęk przed oceną społeczną oraz strach przed prawnymi konsekwencjami popełnionych czynów. Prowadzi to do izolowania się rodziny, do wrogich reakcji wobec osób wspierających dziecko. Lęk przed rozbięciem rodziny bywa czasem tak silny, że prowadzi do zaniechania szukania pomocy czy jej przyjęcia. W skrajnych przypadkach wiedzie też ku zaprzeczeniu istnienia problemu.

Czas trwania poszczególnych faz jest bardzo różny, zależny od osoby ofiary i napastnika, rodzaju łączącej ich relacji, stopnia pokrewieństwa, środowiska, stosunków panujących w rodzinie. Dość powszechny jest pogląd, że potrzeba około dwóch lat aby nastąpiło ujawnienie seksualnego krzywdzenia dziecka. Znaczna część tego rodzaju czynów nie zostaje nigdy odkryta (S. Tucholska, tamże).

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach

prawa.